

Herbestemming kerken

Gemeenteraadscommissie 19/09/2017

www.merelbeke.be

Gemeente Merelbeke
Hundelgemsesteenweg 353
9820 Merelbeke

T +32(0)9 210 32 11
F +32(0)9 210 32 99
gemeente@merelbeke.be

- **Kerkenbeleidsplan**
- **Herbestemming kerken**
  - **Sint-Martinuskerk Schelderode**
  - **Sint-Bonifatiuskerk Munte**
  - **Sint-Aldegondekerk Lemberge**

Kerkenbeleidsplan

Context en stappenplan toegelicht op:

- Gemeenteraadscommissie Algemeen beleid
(20/09/2016)
- Algemeen infomoment ism CRKC
(9/11/2016)

Definitie

Recente wijzigingen aan onroerenderfgoeddecreet
Artikel 2.1. Definities (01/01/2017),

- 31° /1 kerkenbeleidsplan: een schriftelijk document dat eerst door het representatief orgaan van de betrokken eredienst en vervolgens door de gemeente- of de provincieraad werd goedgekeurd en dat een lokaal gedragen langetermijnvisie biedt voor alle gebouwen die bestemd zijn voor de betrokken eredienst op het grondgebied van de gemeente of provincie. De langetermijnvisie moet minimaal volgende basisgegevens bevatten: a) een beschrijving van de betrokken gebouwen bestemd voor de eredienst, met onder meer hun cultuurhistorische waarde, hun architecturale mogelijkheden, hun bouwfysische toestand; b) de situering van elk gebouw bestemd voor de eredienst in zijn ruimtelijke omgeving; c) een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie van de betrokken gebouwen bestemd voor de eredienst en d) een onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie van de betrokken gebouwen, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht;

Inhoud kerkenbeleidsplan

- Inspiratienota Agentschap Onroerend Erfgoed
- Modeldocument kerkenbeleidsplan CRKC

7 CHECKLIST

Uw kerkenbeleidsplan moet minstens de volgende onderdelen bevatten:

- Vormelijk
  - Goedkeuring representatief orgaan erkende eredienst
  - Goedkeuring voogdijoverheid
- Inhoudelijk
  0. Identificatie
  1. Beschrijving
    - a) Cultuurhistorische waarde
    - b) Architecturale mogelijkheden
    - c) Bouwfysische toestand
  2. Situering in de ruimtelijke omgeving
  3. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie
  4.
    - a) Een onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie
    - b) Een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Wat wel en wat niet?

WEL:

- Visie- en beleidsdocument
- Op lange termijn
- Komt tot stand in overleg tussen kerkelijke en gemeentelijk overheid, uitgebreid met lokale actoren
- Zo breed mogelijk gedragen in de gemeente

NIET:

- Plan met concrete uitgewerkte neven- of herbestemmingen voor kerken die minder of niet meer zullen gebruikt worden voor de eredienst
- Eenzijdig document van gemeente of van kerkelijke overheid

Stappenplan

- Opstellen van pastoraal of dekenaal plan
  - Parochiale stuurgroep (21 december 2016)
  - Goedgekeurd door bisschop (14 april 2017)
- Dialoog met de gemeentelijke overheid
  - Werkgroep herbestemming kerken
- Opmaak inventarissen
  - Fiches CRKC en onroerend erfgoed
- Informatie- en consultatieronde
  - Gemeenteraadscommissies, algemeen infomoment, overleg lokale actoren,...
  - Website, infomagazine, meldingskaarten, ideeënbus,...
  - Toetsing aan richtlijnen / inspiratienota Agentschap onroerend erfgoed en modeldocument CRKC
- Goedkeuring door bisschop en gemeenteraad
  - Goedkeuring door bisschop (20 juli 2017)
  - Ter goedkeuring op gemeenteraad (26 september 2017)

Naar een toekomstvisie

- Pastoraal plan (14/04/2017)

Pagina 42-43

Deelgemeente (en wijk)	Kerk	Toekomstvisie
Merelbeke (Centrum)	Sint-Pietersbanden	Behoud - parochiekerk
Bottelare	Sint-Anna	Behoud - parochiekerk
Melsen	Sint-Stefanus	Vanaf 01/09/2018 (start nieuwe parochie) volgt na 2 jaar evaluatie
Schelderode	Sint-Martinus	Herbestemming
Munte	Sint-Bonifatius	Herbestemming
Lemberge	Sint-Aldegondis	Herbestemming
Flora	O.L. Vrouw van de Rozenkrans	Vanaf 01/09/2018 (start nieuwe parochie) volgt na 2 jaar evaluatie

Naar een toekomstvisie

- **Onderzoek naar toekomstige invullingen** Pagina 44-46
  - **Sint-Martinuskerk Schelderode**
  - **Sint-Bonifatiuskerk Munte**
  - **Sint-Aldegondekerk Lemberge**

Sint-Martinuskerk Schelderode

Uit denkvond 8/12/2016

Stille of
sacrale ruimte

(in het
koorgedeelte)

‘Zachte’ activiteiten

vb. vergaderingen,
bijeenkomsten,
tentoonstellingen

(in het schip)

Sint-Martinuskerk Schelderode

Dossier bij Projectbureau herbestemming kerken

- Toegelicht op gemeenteraadscommissie Algemeen beleid (7/02/2017)
- Startvergadering (23/08/2017)
- Scenariovergadering (13/12/2017)

Sint-Martinuskerk Schelderode

23/8/17 – startvergadering

**Kerkbestuur
Gemeentebestuur
Bewonersplatform
Agentschap Onroerend Erfgoed
Projectbureau Herbestemming Kerken**

TV Tracé

Sint-Martinuskerk Schelderode

23/8/17 – startvergadering

Duidelijke afbakening opdracht

Voorkeurscenario als uitgangspunt

combinatie stilte- en gemeenschapsruimte

Sint-Martinuskerk Schelderode

23/8/17 – startvergadering

Uitnodigende stille plek voor bezoekers en bewoners van Schelderode

Een bijzonder podium voor alledaagse en bijzondere activiteiten (grote lege kerkruimte met faciliteiten)

Veelzijdig gebruik door de lokale gemeenschap (mogelijkheden tot compartimentering)

Sint-Martinuskerk Schelderode

23/8/17 – startvergadering

Rekening houden met delicate relatie met buitenomgeving

Ruimte creëren die ontmoeting, verbinding toelaat in het centrum van het dorp

Een meerwaarde creëren voor dorp, gemeente en streek - ambitieniveau

Sint-Martinuskerk Schelderode

23/8/17 – startvergadering

Groot verwachtingspatroon

Kleine kerk

Ruimtelijke beperkingen

Sint-Martinuskerk Schelderode

Traject najaar 2017

Sint-Aldgondiskerk Lemberge

- **startvergadering 22/3/2017
(23/08/2017)**
- **Enquête Bewonersplatform (voorjaar
2017)**
- **Uitwerken consensusvoorstel**

Sint-Bonifatiuskerk Munte

- **startvergadering 20/3/2017
(23/08/2017)**
- **Verzamelen ideeën (zomer 2017)**
- **Uitwerken consensusvoorstel**

